

เลขที่.....

แบบรายงานการเข้าอบรม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน

รายบุคคล กลุ่มบุคคล

ชื่อ - สกุล : นางปภาดา น้อยคำียง ตำแหน่ง : บรรณารักษ์

งาน : งานบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

ชื่อ - สกุล : นายทรงยศ ชันบุตรศรี ตำแหน่ง : นักวิชาการโสตทัศนศึกษา

งาน : งานเทคโนโลยีการศึกษา

ชื่อ - สกุล : นายนิธิภัทร ลิตติโลว์ ตำแหน่ง : บรรณารักษ์

งาน : งานบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

ชื่อ - สกุล : นายกันตพงศ์ พุ่มอยู่ ตำแหน่ง : นักวิชาการคอมพิวเตอร์

งาน : งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชื่อหลักสูตร : โครงการประชุมทางวิชาการ เรื่อง มนุษยสารสนเทศ: พรมแดนการวิจัย

วันเดือนปี : 7 สิงหาคม 2558 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่จัด : ห้อง 304 ชั้น 3 อาคารมหาจักรีสิรินธร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยงานผู้จัด : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่าใช้จ่าย

ไม่มี มี จำนวน.....บาทเบิกจ่ายจากงบประมาณ แผ่นดิน เงินรายได้ งบอื่นๆ (ระบุ).....

ใบเกียรติบัตร/วุฒิบัตร

ได้รับ ไม่ได้รับ เนื่องจาก.....ไม่มี**สรุปสาระสำคัญ**

การประชุมทางวิชาการ เรื่อง มนุษยสารสนเทศ: พรมแดนการวิจัย มีเนื้อหาในการบรรยายแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) การจัดการคลังภาพดิจิทัลอักษรศาสตร์บรมราชกุมารี: งานวิจัยด้านมนุษยสารสนเทศในยุคไซเบอร์ โดยจะเน้นไปที่หลักการจัดการภาพ และความสามารถของโปรแกรมจัดการคลังภาพที่มีชื่อว่า OMEKA 2) การวิจัยด้านมนุษยสารสนเทศ: พรมแดนที่ไม่สิ้นสุด โดยจะเน้นไปที่การยกตัวอย่างการจัดการข้อมูลของศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ที่มีการรวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นภาพและอักษร เกี่ยวกับทุกท้องที่ในประเทศไทยมารวมไว้ที่ส่วนกลางสำหรับให้ประชาชนสืบค้น ซึ่งสรุปภาพรวมได้ ดังนี้

การจัดการคลังภาพดิจิทัลอักษรศาสตร์บรมราชกุมารี: งานวิจัยด้านมนุษยสารสนเทศในยุคไซเบอร์

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล และ อาจารย์ ดร. ทรงพันธ์ เจริญประสงค์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องในพระราชวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะทรงเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา ในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2558 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เสนอโครงการวิจัยเรื่อง **การจัดการคลังภาพดิจิทัล “อักษรศาสตร์บรมราชกุมารี”** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมเฉลิมฉลองของคณะอักษรศาสตร์ในวโรกาสอันเป็นมหามงคลนี้ โดยภาควิชาฯ จัดหา จัดเก็บ และให้บริการสืบค้นพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เกี่ยวกับคณะอักษรศาสตร์อย่างเป็นระบบตามมาตรฐานสากล ในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งจะเป็นคลังทรัพยากร

สารสนเทศที่ผู้สนใจสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระฉายาลักษณ์ (metadata) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วผ่านเว็บ และได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คลังภาพดิจิทัลอักษรศาสตร์บรมราชกุมารี (<http://www.princessmcs.org/>)

ใช้ระบบจัดการคลังภาพที่มีชื่อว่า OMEKA (Version 2.3) ซึ่งเป็นระบบ Content Management System (CMS) เป็นซอฟต์แวร์แบบ Open Source ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

- สามารถทำงานบนระบบปฏิบัติการ Linux และ Apache ได้
- ทำงานร่วมกับ database โดยใช้ MySQL 5 และ PHP 5
- ออกแบบมาเพื่อเป็น online digital collection โดยเฉพาะ
- สามารถทำ nesting collection ได้ กล่าวคือ เป็นลักษณะของ collection ใหญ่ ที่แยกออกมาเป็น collection ย่อยๆได้ และยังสามารถใช้ Dublin Core ได้ในระดับ collection และ item
- สามารถรับรูปภาพจากภายนอก และทำงานร่วมกับ ImageMagick ได้
- OAI-PMH Supported
- Atom, DCMEXML, JSON, and RSS2
- CSV, EAD
- Tagging
- Controlled vocabularies (e.g. LCSH)
- เป็นระบบที่สนับสนุนภาษาไทย

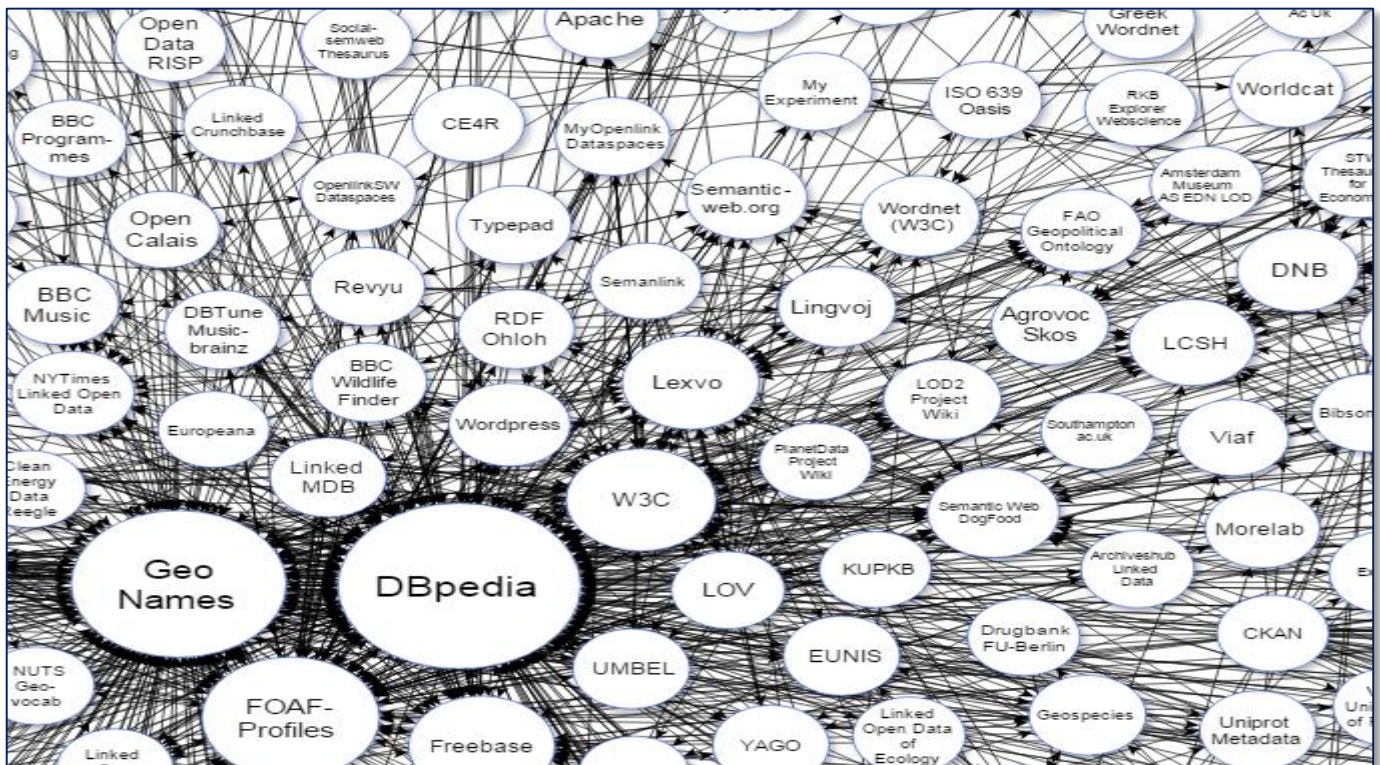
โดยมีเทคนิคการลงรายการภาพโดยสรุป ดังนี้

- 1) การบรรยายภาพ – จะบันทึกข้อมูลใดบ้าง รายละเอียดมากน้อยแค่ไหน
- 2) การแสดงข้อมูล – รูปแบบการจัดแสดงข้อมูล ควรเน้นการแสดงภาพมากกว่าตัวหนังสือ
- 3) การเลือกใช้คำ – ต้องมีความสม่ำเสมอไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจกำหนด data entry dictionary ขึ้นมาเพื่อเป็นรูปแบบในการเลือกใช้คำ
- 4) บันทึกลงไฟล์ CSV – จะช่วยให้ง่ายต่อการตรวจสอบ และประหยัดเวลาในการลงรายการภาพ เนื่องจากสามารถทำใน MS Excel แล้ว import ไปยัง database ได้

5) เลือกจำนวนเขตข้อมูลอย่างเหมาะสม – ง่ายและไม่ซับซ้อนเกินไป

การวิจัยด้านมนุษยสารสนเทศ: พรหมแดนที่ไม่สิ้นสุด โดย อาจารย์ทัศนีย์ เจริญพร ภาควิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยบูรพา

วิทยากรกล่าวถึง Human Information Behavior (HIB) เป็นการศึกษาวิธีการเพื่อเข้าใจวิธีการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสารสนเทศ สารสนเทศเกิดขึ้นจากการสร้าง (Create) การค้นหา (Seek) และการใช้ (Use) วิทยากรได้นำเสนอคลังข้อมูลต่างๆ ที่เป็น Open data เช่น <http://www.data.gov/> (ของสหรัฐอเมริกา) และของไทย ได้แก่ <http://www.data.go.th/> รวมทั้งการเกิด Big data และ [linked open data](#) ซึ่งจะมีข้อมูลที่เชื่อมโยงกันถึงได้หมด

linked open data จะเห็น WorldCat อยู่ทางมุมขวาของภาพ

จากนั้นได้กล่าวถึงศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม (<http://m-culture.in.th/>) เป็นตัวอย่างฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลทุกอย่างทางวัฒนธรรมไว้เป็นฐานข้อมูลของชาติ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงวัฒนธรรมกับ NECTEC ประกอบด้วยข้อมูลของบุคคลหรือองค์กรทางวัฒนธรรม เช่น ประชาชนชาวบ้าน บุคคลสำคัญทางศาสนา เป็นต้น สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม รวมถึงโบราณวัตถุ หนังสือ งานศิลปะ เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ตลอดจนสถานที่ทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว ทั้งภาพถ่ายและวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นตัวอย่างในการจัดการ Big Data ที่มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาแบ่งปันข้อมูล โดยมีกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ลั่นกรองข้อมูลอีกชั้นหนึ่ง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการคลังภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการจัดเก็บ ค้นคืน และเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ โดยผ่านซอฟต์แวร์ OMEKA ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับภาพถ่ายกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ของห้องสมุดได้ ซึ่งจะช่วยให้การจัดการภาพเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเป็นระบบ อีกทั้งถ้าสามารถนำภาพออกเผยแพร่สู่สาธารณะได้ ก็จะเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ห้องสมุดได้อีกทางหนึ่ง

หัวข้อการปรับปรุง / พัฒนา	รายงานผลการปรับปรุง / พัฒนา ภายในวันที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
 .....
 .....

ผู้รายงาน.....
 (นางปภาดา น้อยคำยาง)

ผู้รายงาน.....
 (นายทรงยศ ชันบุตรศรี)

ผู้รายงาน.....
 (นายนิธิภัทร ลิตดีโลว์)

ผู้รายงาน.....
 (นายกันตพงศ์ พุ่มอยู่)
 วันที่ 7 สิงหาคม 2558

ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน

.....
 ลงชื่อ.....
 (.....)
 วันที่...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่กำกับดูแลหน่วยงาน

.....
 ลงชื่อ.....
 (.....)
 วันที่...../...../.....

- หมายเหตุ :
1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าอบรม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วัน เสนอหัวหน้าหน่วยงาน
  2. หัวหน้าหน่วยงานเสนอความเห็น ภายใน 3 วัน เสนอผู้บริหารที่กำกับดูแล
  3. แจ้งผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้ม รายงานการเข้าอบรม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน
  4. หัวหน้าหน่วยงานติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา